

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 29/2008

Μεταξύ:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ Ι & Α ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ,
GEMAC ΚΑΙ MDA (CYPRUS) LIMITED

Αιτούσας Κοινοπραξίας

v.

ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

κ. Ιωάννης Π. Πογιατζής, Πρόεδρος
κ. Μιχαλάκης Χριστοφόρου, Μέλος
κ. Πέτρος Φρακάλας, Μέλος
κ. Χριστόφορος Χριστοφίδης, Μέλος

Αιτούντες:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ Ι & Α ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ
ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ, GEMAC ΚΑΙ MDA (CYPRUS)
LIMITED

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. κο Χρίστο Τριανταφυλλίδη, Δικηγόρο
2. κα Νίκη Κλεάνθους, Δικηγόρο
3. κο Λούκα Γεωργιάδη, Εκπρόσωπο
Κοινοπραξίας
4. κο Γιώργο Κούρρη, Εκπρόσωπο
Κοινοπραξίας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. κο Ανδρέα Πατίχη, Προϊστάμενο
Τεχνικών Υπηρεσιών, Υπουργείο
Παιδείας και Πολιτισμού
2. κο Ανδρέα Μαραγκό, Μηχανολόγο
Μηχανικό Τεχνικών Υπηρεσιών,
Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 2 Ιουνίου, 2008

Α Π Ο Φ Α Σ Η

A. Η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή στρέφεται κατά της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής, δηλαδή του Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού να κατακυρώσει το Διαγωνισμό Αρ. Τ.Υ. 89/07 «*Διαγωνισμός για την Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλων (Μελέτη – Επίβλεψη) Αρχιτέκτονα, Πολιτικού Μηχανικού, Μηχανολόγου Μηχανικού, Ηλεκτρολόγου Μηχανικού και Επιμετρητή Ποσοτήτων για το Παγκύπριο Γυμνάσιο Λευκωσίας – Αναδόμηση – Αποκατάσταση*» σε άλλο προσφοροδότη.

B. Ο Διαγωνισμός προκηρύχθηκε στις 16 Νοεμβρίου, 2007 με την ανοικτή διαδικασία. Η προθεσμία υποβολής προσφορών έληγε στις 18 Ιανουαρίου, 2007. Κατά την τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών υποβλήθηκαν 13 προσφορές συμπεριλαμβανομένης και της προσφοράς της Αιτούσας Κοινοπραξίας.

Γ. Η κατακύρωση, σύμφωνα με τους όρους των Εγγράφων του Διαγωνισμού θα γινόταν στον Προσφοροδότη με τη «χαμηλότερη τιμή» ο οποίος θα πληρούσε του όρους των Εγγράφων του Διαγωνισμού.

Δ. Οι προσφορές που υποβλήθηκαν τέθηκαν ενώπιον της Επιτροπής Αξιολόγησης για μελέτη και ετοιμασία σχετικής Έκθεσης Αξιολόγησης. Στις 6 Φεβρουαρίου, 2008 η Επιτροπή Αξιολόγησης με ομόφωνη απόφασή της εισηγήθηκε την κατακύρωση του Διαγωνισμού στην Επιτυχούσα Κοινοπραξία.

Ε. Το Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού στη Συνεδρία του την 10^η Απριλίου, 2008 αποφάσισε να υιοθετήσει την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης και κατακύρωσε το Διαγωνισμό στην Επιτυχούσα Κοινοπραξία η οποία πληρούσε όλες τις προδιαγραφές και πρόσφερε τη χαμηλότερη τιμή. Η προσφορά της Αιτούσας Κοινοπραξίας δεν επιλέχθηκε διότι σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή «... είναι εκτός προδιαγραφών, διότι δεν έχει τεκμηριωθεί η πείρα του Ηλεκτρολόγου Μηχανικού της ομάδας του έργου, σε

μελέτες Ηλεκτρολογικών, δηλαδή δεν έχει δηλωθεί έργο στο οποίο οι ηλεκτρολογικές εργασίες να είχαν αξία τουλάχιστον €136.688 (£80.000) σύμφωνα με την παράγραφο 6.2.3.4.δ των όρων του Διαγωνισμού».

Στ. Με επιστολή της ημερομηνίας 10 Απριλίου, 2008 η Αναθέτουσα Αρχή πληροφόρησε την Αιτούσα Κοινοπραξία το γεγονός ότι ο Διαγωνισμός κατακυρώθηκε στην Επιτυχούσα Κοινοπραξία. Την 15^η Απριλίου, 2008 η Αιτούσα Κοινοπραξία ενημέρωσε την Αναθέτουσα Αρχή για την πρόθεση της να προσφύγει στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών. Την 30^η Απριλίου, 2008 η Αιτούσα Κοινοπραξία εξάσκησε το δικαίωμα της και κατάθεσε την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή.

Ζ. Η Αιτούσα Κοινοπραξία στηρίζει την Προσφυγή της, μεταξύ άλλων, στους πιο κάτω νομικούς και πραγματικούς λόγους:

- α) Σύμφωνα με τον όρο 8.3.11 των εγγράφων του Διαγωνισμού *«η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητήσει από τους προσφέροντες την αποσαφήνιση ή συμπλήρωση ελλείψεων των κατατεθειμένων δικαιολογητικών πλην της εγγύησης συμμετοχής».*

Σύμφωνα με την Αιτούσα Κοινοπραξία, η Αναθέτουσα Αρχή δεν τους ζήτησε αποσαφήνιση ή συμπλήρωση των ελλείψεων των κατατεθειμένων δικαιολογητικών, κατά παράβαση του όρου 8.3.11, καθότι από τα ήδη κατατεθειμένα δικαιολογητικά η πείρα του Ηλεκτρολόγου Μηχανικού τεκμαίρεται από το βιογραφικό του αφού έχει εργαστεί πάνω από τριάντα χρόνια σε μεγάλο Οργανισμό (ΑΤΗΚ) και έτσι έχει αναλάβει έργα ηλεκτρολογικών εργασιών πέραν των €136.688. Ως εκ τούτου παράνομα η Αιτούσα Κοινοπραξία τέθηκε εκτός προδιαγραφών.

- β) Η προσφορά της Επιτυχούσας Εταιρείας είναι παράνομη αφού:

- i) ήταν εκτός προδιαγραφών και δεν πληρούσε ουσιώδεις όρους των εγγράφων του Διαγωνισμού,
  - ii) συνιστά εκ των υστέρων απαράδεκτη και παράνομη τροποποίηση των εγγράφων του Διαγωνισμού.
- γ) Η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής -
- i) λήφθηκε κατά παράβαση των γενικών αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, Ν. 158(Ι)/99,
  - ii) λήφθηκε κατά παράβαση της συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής της ισότητας και της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών,
  - iii) παραβιάζει την πρόνοια των εγγράφων του Διαγωνισμού που προβλέπει ότι η σύμβαση θα ανατεθεί στην προσφορά με τη χαμηλότερη τιμή, νοουμένου ότι αυτή πληροί τους όρους και τις προδιαγραφές των εγγράφων του Διαγωνισμού, αφού η χαμηλότερη εντός προδιαγραφών προσφορά ήταν αυτή της αιτούσας Κοινοπραξίας καθότι πρόσφεραν χαμηλότερο ποσοστό αμοιβής,
  - iv) παραβιάζει τις αρχές της νομιμότητας, της καλής πίστης της χρηστής και εύρυθμης λειτουργίας της Διοίκησης καθώς και της αρχής της αναλογικότητας και έγινε καθ' υπέρβαση ή/και κατά κατάχρηση εξουσίας,
  - v) εκδόθηκε υπό καθεστώς μη νόμιμα συγκροτημένων ή/και αναρμόδιων ή/και κακά ή/και παράνομα ή αντικανονικά συγκροτημένων ή/και συντεθειμένων διοικητικών οργάνων,
  - vi) χωρίς οποιαδήποτε ή/και επαρκή έρευνα αναφορικά με το κρίσιμο νομικό και πραγματικό καθεστώς που διέπει την πράξη και υπό καθεστώς ουσιώδους νομικής ή/και πραγματικής πλάνης και στερείται οποιασδήποτε ή/και επαρκούς ή/και νόμιμης ή/και ειδικής αιτιολογίας.

- δ) Η Αναθέτουσα Αρχή δεν παρείχε στην Αιτούσα Κοινοπραξία το δικαίωμα να εισακουστεί πριν την έκδοση της επίδικης απόφασης παραβιάζοντας έτσι το δικαίωμα ακρόασης, το οποίο διασφαλίζεται από το άρθρο 43 του Ν. 158(Ι)/99 και το οποίο απορρέει από τις αρχές της φυσικής δικαιοσύνης.
- ε) Η Αναθέτουσα Αρχή εξέδωσε την απόφαση της ή/και προέβηκε σε ενέργειες ενδιάμεσες ή/και προπαρασκευαστικές αυτής ενώ ουσιώδεις όροι των εγγράφων του Διαγωνισμού ή/και ενώ τα κριτήρια αξιολόγησης που τέθηκαν ήταν ελλιπή ή/και λανθασμένα, με αποτέλεσμα να είναι αντικειμενικά αδύνατη η ορθή αξιολόγηση των προσφορών που υποβλήθηκαν

Η. Κατά την ενώπιον μας διαδικασία, η Αναθέτουσα Αρχή υπέβαλε προδικαστική ένσταση, επειδή, όπως ισχυρίστηκε, σύμφωνα με το εδάφιο (2) του Άρθρου 56 του Ν. 101(Ι)/2003, ο ενδιαφερόμενος οφείλει μέσα σε προθεσμία 5 ημερών αφότου έλαβε γνώση της απόφασης να ενημερώσει εγγράφως την Αναθέτουσα Αρχή για την εικαζόμενη παράβαση, και στην παρούσα περίπτωση η Αιτούσα Κοινοπραξία δεν ενημέρωσε την Αναθέτουσα Αρχή για την εικαζόμενη παράβαση αλλά απλά ανέφερε ότι διαφωνεί με την απόφαση και κατά συνέπεια η Αναθέτουσα Αρχή δεν μπορούσε να προβεί σε εξέταση των αιτιάσεων της Αιτούσας Κοινοπραξίας και να εκδώσει αιτιολογημένη απόφαση, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 56, του Ν. 101(Ι)/2003.

Ο Δικηγόρος της Αιτούσας Κοινοπραξίας απορρίπτοντας τους ισχυρισμούς της Αναθέτουσα Αρχής ισχυρίστηκε ότι ο λόγος απόρριψης της προσφοράς της Αιτούσας Κοινοπραξίας ήταν ένας και επομένως η επιστολή της Αιτούσας Κοινοπραξίας ήταν φανερό ότι αναφερόταν σε αυτόν τούτο το μοναδικό λόγο απόρριψης.

Θ. Η Αναθεωρητική Αρχή αφού άκουσε τα επιχειρήματα των δύο μερών ομόφωνα απέρριψε την προδικαστική ένσταση της Αναθέτουσας Αρχής

δεχόμενη τη δικαιολογία της Αιτούσας Κοινοπραξίας σαν βάσιμη αφού πράγματι ο λόγος απόρριψης της προσφοράς της Αιτούσας Κοινοπραξίας από την Αναθέτουσα Αρχή ήταν μόνο ένας και επομένως, λογικά, η διαφωνία της Αιτούσας Κοινοπραξίας αναφερόταν στο μοναδικό αυτό λόγο απόρριψης της προσφοράς της.

I. Όσον αφορά τους ισχυρισμούς της Αιτούσας Κοινοπραξίας η Αναθέτουσα Αρχή απορρίπτοντας τους, επέμενε ότι η προσφορά της Επιτυχούσας Κοινοπραξίας ικανοποιούσε τους όρους και προδιαγραφές των εγγράφων του Διαγωνισμού και ήταν η χαμηλότερη προσφορά εντός προδιαγραφών.

Συγκεκριμένα όσον αφορά τον ισχυρισμό της Αιτούσας Κοινοπραξίας ότι:

- α) Η Αναθέτουσα Αρχή δεν ζήτησε αποσαφήνιση ή τη συμπλήρωση ελλείψεων των κατατεθειμένων δικαιολογητικών από την Αιτούσα Κοινοπραξία κατά παράβαση του όρου 8.3.11 καθότι από τα ήδη κατατεθειμένα δικαιολογητικά για τον Ηλεκτρολόγο Μηχανικό τεκμαίρεται η πείρα του, ότι δηλαδή ο ηλεκτρολόγος μηχανικός ήταν μέλος ομάδας έργου, στο οποίο οι ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες να είχαν αξία τουλάχιστον €136.638 σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 6.2.3.4δ των όρων του Διαγωνισμού, η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίστηκε ότι, πράγματι, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητήσει από τους προσφέροντες την αποσαφήνιση ή συμπλήρωση ελλείψεων των κατατεθειμένων δικαιολογητικών αλλά στην παρούσα περίπτωση δεν υποβλήθηκε/κατατέθηκε κανένα δικαιολογητικό ή έργο για τις ηλεκτρολογικές εργασίες του Ηλεκτρολόγου Μηχανικού για το οποίο θα μπορούσε να ζητηθεί αποσαφήνιση ή συμπλήρωση. Επιπρόσθετα η Αναθέτουσα Αρχή δεν είναι υποχρεωμένη, αλλά, δύναται, να ζητήσει αποσαφήνιση ή συμπλήρωση ελλείψεων των κατατεθειμένων δικαιολογητικών. Εν πάση περιπτώσει επαναλαμβάνουμε ότι στην προκείμενη

περίπτωση δεν ετίθετο θέμα συμπλήρωσης ή διευκρίνισης γιατί δεν κατατέθηκε οτιδήποτε σχετικό.

- β) Η προσφορά της Επιτυχούσας Κοινοπραξίας είναι παράνομη για διάφορους νομικούς ή άλλους λόγους όπως αυτοί περιγράφονται πιο πάνω, η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίστηκε ότι η προσφορά της Επιτυχούσας Κοινοπραξίας ήταν εντός προδιαγραφών, σε καμία περίπτωση δεν έγινε παράνομη τροποποίηση των εγγράφων του Διαγωνισμού και η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής ελήφθη σύμφωνα με τις γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου, σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας, της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών, της νομιμότητας, της καλής πίστης και εύρυθμης λειτουργίας της Διοίκησης και μετά από επαρκή έρευνα και εντός των νομίμων εξουσιών της Αναθέτουσας Αρχής.

Κ. Από τα ενώπιόν μας στοιχεία και γεγονότα όπως εκτίθενται πιο πάνω και φαίνονται στους σχετικούς φακέλους και τα επιχειρήματα που έχουν εκτεθεί τόσο γραπτά όσο και προφορικά, κατά την ενώπιόν μας διαδικασία, συμφωνούμε με τους ισχυρισμούς και δικαιολογίες που παράθεσε η Αναθέτουσα Αρχή και κρίνουμε ότι η Αναθέτουσα Αρχή δεν παραβίασε το ισχύον δίκαιο και τις Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου και ειδικότερα τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της χρηστής διοίκησης και η απόφαση ελήφθη με την δέουσα έρευνα και ορθά κατακυρώθηκε ο Διαγωνισμός στην Επιτυχούσα Εταιρεία.

Συγκεκριμένα ομόφωνα η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών συμφωνεί με τους ισχυρισμούς της Αναθέτουσα Αρχής ότι δεν έχει δηλωθεί έργο στο οποίο οι ηλεκτρολογικές εργασίες να είχαν αξία τουλάχιστον €136.638 σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 6.2.3.4δ των όρων του Διαγωνισμού. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Έντυπο 4 του Παραρτήματος «Υποδείγματα Εντύπων», «ο κάθε συμμετέχοντας πρέπει να συμπληρώσει ξεχωριστό κατάλογο για την τεκμηρίωση Τεχνικών και Επαγγελματικών Ικανοτήτων (κατάλογος έργων)». Δυστυχώς η Αιτούσα Κοινοπραξία παρά τη σαφή οδηγία και την υποχρέωση της δεν το

έπραξε στην περίπτωση του Ηλεκτρολόγου Μηχανικού και κρίνουμε ότι ο αναφερόμενος όρος είναι ουσιώδης.

Επιπρόσθετα, η Αρχή ομόφωνα θεωρεί τους λοιπούς ισχυρισμούς της Αιτούσας Κοινοπραξίας σαν μη βάσιμους αλλά ούτε και τεκμηριωμένους. Ειδικότερα δεν αποδεχόμαστε τους ισχυρισμούς των Αιτητών ότι η Αναθέτουσα Αρχή είχε υποχρέωση να ακούσει τους Αιτητές σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 43 του Ν. 158(Ι)/99.

Λ. Ενόψει των πιο πάνω ευρημάτων μας κρίνουμε ότι η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή είναι αβάσιμη και συνεπώς αποτυγχάνει και η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής επικυρώνεται.